

SAVITAIPALEEN KOULUKESKUKSEN
TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA
2026–2029

Sisällys

1	Suunnitelman laatijat ja osallisuus	1
1.1	Oppilaiden osallistuminen.....	1
1.2	Huoltajien kuuleminen	2
1.3	Henkilöstön osallistuminen	2
2	Kuvaus tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämisestä.....	2
2.1	Kartoituksen toteutus.....	2
2.2	Kartoitusten perusteella tunnistetut vahvuudet	3
2.3	Henkilöstön tunnistamat kehittämiskohteet.....	4
2.4	Arvio aiemmista toimenpiteistä	4
3	Tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet	5
3.1	Kartoitusten pohjalta määritellyt konkreettiset kehittämistoimenpiteet.....	5
3.2	Toimenpidetaulukko (yhteiset kehittämiskohteet)	7
4	Suunnitelman hyväksyminen ja seuranta	9
5	Suunnitelman voimassaoloaika.....	9

Liite 1. Huoltajakysely

Liite 2. Oppilas- ja opiskelijakysely

1 Suunnitelman laatijat ja osallisuus

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu Savitaipaleen koulukeskuksessa laajassa yhteistyössä rehtorin, opetushenkilöstön, opiskeluhuollon, oppijoiden ja huoltajien kanssa. Suunnitteluprosessissa on pyritty varmistamaan eri toimijaryhmien osallisuus ja mahdollisuus vaikuttaa suunnitelman sisältöihin, jotta se vastaisi mahdollisimman hyvin kouluyhteisön arkea ja tarpeita. Suunnitelman koordinoinnista on vastannut koulun johto yhteistyössä opiskeluhoitoryhmän kanssa, mikä on mahdollistanut kokonaisvaltaisen näkökulman huomioimisen niin hyvinvoinnin, osallisuuden kuin yhdenvertaisuudenkin edistämässä.

Suunnitelman valmistelussa on lisäksi hyödynnetty Opetushallituksen laatimaa *Sanoista tekoihin – toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua koulussa* -opasta. Oppaan periaatteet ja suositukset ovat tukeneet suunnitelman rakenteen jäsentämistä sekä erityisesti konkreettisten, arkeen vietävien toimenpiteiden määrittelyä. Näin on pyritty varmistamaan, että suunnitelma ei jää pelkästään linjaavaksi asiakirjaksi vaan toimii käytännön työkaluna tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden systemaattisessa edistämässä koulun toiminnassa.

1.1 Oppilaiden osallistuminen

Vuosiluokkien 1–4 oppilaat osallistuivat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusteeman käsittelyyn opettajajohtoisesti keskustellen. Keskusteluissa oppilaille annettiin mahdollisuus tuoda esiin omia ajatuksiaan, kokemuksiaan ja havaintojaan turvallisessa ja ohjatussa ympäristössä. Vuosiluokkien 5–9 oppilaat sekä lukion opiskelijat puolestaan vastasivat aihetta käsittelevään sähköiseen kyselyyn, jonka avulla kerättiin laajemmin tietoa oppijoiden näkemyksistä ja kokemuksista kouluyhteisön tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta.

Kaikki saatu aineisto on analysoitu huolellisesti, ja oppijoiden esiin nostamat näkökulmat on otettu huomioon suunnitelman valmistelussa. Näitä havaintoja on hyödynnetty erityisesti suunnitelman tavoitteiden asettamisessa sekä konkreettisten toimenpiteiden määrittelyssä, jotta ne vastaisivat mahdollisimman hyvin oppijoiden tarpeisiin ja edistäisivät tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista koulun arjessa.

1.2 Huoltajien kuuleminen

Huoltajille toteutettiin huhtikuussa 2026 erillinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely. Kysely toteutettiin sähköisesti ja siitä tiedotettiin kahdesti Wilman kautta. Huoltajilla on lisäksi mahdollisuus antaa jatkuvaa palautetta Wilman, vanhempainiltojen ja arjen kohtauksien kautta. Huoltajakyselyn tulokset on huomioitu suunnitelmassa erityisesti kiusaamisen ehkäisyyn, yksilöllisten tukitarpeiden huomioimiseen, viestintään ja yhteistyöhön liittyvissä tavoitteissa.

1.3 Henkilöstön osallistuminen

Opettajien näkemyksiä ja kokemuksia kartoitettiin pienryhmäkeskusteluissa opettajakunnan yhteisessä VESO-koulutuksessa maaliskuussa 2026. Keskusteluryhmät kirjasiivat havaintonsa ja kehittämis ehdotuksensa yhteiselle sähköiselle alustalle. Opettajien havainnot ja kehittämis ehdotukset ovat osa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen kartoitusta ja toimenpiteitä.

2 Kuvaus tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämisestä

Savitaipaleen koulukeskuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilannetta on selvitetty monipuolisesti hyödyntäen oppijoiden, huoltajien ja henkilöstön kokemuksia sekä koulun arjen havaintoja. Kartoituksen tavoitteena on ollut muodostaa mahdollisimman kattava ja ajantasainen kokonaiskuva siitä, miten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuvat koulukeskuksen päivittäisessä toiminnassa, opetuksessa, vuorovaikutuksessa ja rakenteissa.

Kartoituksesta tiedotettiin koko kouluyhteisölle etukäteen. Kyselyihin ja keskusteluihin osallistui koko kouluyhteisö, ja vastaukset käsiteltiin luottamuksellisesti. Saatua aineistoa on tarkasteltu kokonaisuutena siten, että yksittäisiä vastaajia ei voida tunnistaa.

2.1 Kartoituksen toteutus

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotilannetta kartoitettiin useilla toisiaan täydentävillä menetelmillä. Vuosiluokkien 1–4 oppilaiden näkemyksiä käsiteltiin opettajajohtoisesti keskustellen ikätasolle sopivalla tavalla. Vuosiluokkien 5–9 oppilaat sekä lukion opiskelijat vastasivat anonyymiin sähköiseen kyselyyn, jossa he arvioivat muun muassa koulun turvallisuutta, oikeudenmukaisuutta, osallisuutta sekä mahdollisia kiusaamisen ja syrjinnän kokemuksia.

Huoltajille toteutettiin oma tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely, jossa kartoitettiin kokemuksia koulun toimintakulttuurista, viestinnästä, yhteistyöstä sekä oppijoiden yksilöllisten tarpeiden huomioimisesta.

Henkilöstön näkemyksiä selvitettiin opettajakunnan yhteisessä VESO-koulutuksessa toteutetuissa pienryhmäkeskusteluissa. Keskusteluryhmät kirjasiivat yhteiselle digitaaliselle alustalle havaintonsa nykytilasta, tunnistamansa kehittämiskohteet sekä konkreettisia toimenpide-ehdotuksia. VESO-keskustelut järjestettiin ennen oppilas-, opiskelija- ja huoltajakyselyiden toteuttamista, joten henkilöstö ei ollut keskustelujen aikana tietoinen kyselyiden vastauksista. Näin henkilöstön havainnot perustuivat itsenäisesti koulun arjessa syntyneisiin kokemuksiin ja ammatilliseen arvioon. Kyselytulokset ja VESO-keskustelujen aineisto koottiin ja analysoitiin vasta jälkikäteen yhdeksi kokonaisuudeksi suunnitelmaa laadittaessa. Lisäksi kartoituksessa hyödynnettiin opiskeluhoollon havaintoja.

2.2 Kartoitusten perusteella tunnistetut vahvuudet

Oppija- ja huoltajakyselyjen sekä henkilöstön keskustelujen perusteella Savitaipaleen koulu-keskuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanne näyttäytyy monilta osin vahvana. Valtaosa oppijoista kertoo tulevansa mielellään kouluun, tuntevansa olonsa turvalliseksi ja saavansa tarvitessaan apua aikuisilta. Oppijat kokevat yleisesti, että he voivat olla koulussa oma itsensä ja että heitä kohdellaan pääosin tasapuolisesti riippumatta taustasta, sukupuolesta tai muista henkilökohtaisista ominaisuuksista. Myös huoltajien vastauksissa korostuu kokemus koulun perusilmapiirin turvallisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta.

Huoltajakyselyn perusteella koulun toimintakulttuuria pidetään pääosin yhdenvertaisena. Moni huoltaja kokee, että oppijoiden erilaiset taustat, perhemuodot, ruokavaliot ja yksilölliset tarpeet huomioidaan arjessa melko tai erittäin hyvin. Erityisen myönteisiä mainintoja saivat koulun pienet opetusryhmät, saavutettavat tilat sekä suora vuorovaikutus koulun aikuisten kanssa. Myös henkilökohtainen ohjaus, opinto-ohjaus ja opiskeluhoollon tuki koettiin tärkeinä yhdenvertaisuutta tukevinä tekijöinä.

Henkilöstön VESO-keskusteluissa nämä havainnot vahvistuivat. Opettajien mukaan oppijat pyritään kohtaamaan yksilöinä, opetusta eriytetään mahdollisuuksien mukaan ja arvioinnissa huomioidaan oppijoiden henkilökohtaiset tavoitteet ja tuen tarpeet. Turvallisen tilan periaatteita on käsitelty eri luokka-asteilla, ja oppilas- sekä opiskelijakunta tarjoavat rakenteita oppilaiden osallisuudelle ja vaikuttamiselle. Pienen kouluyhteisön koettiin tukevan suoraa vuorovaikutusta ja ennaltaehkäisevän syrjiviä rakenteita.

2.3 Henkilöstön tunnistamat kehittämiskohteet

Samanaikaisesti tunnistettujen vahvuuksien rinnalla opettajien keskusteluissa tuotiin esiin muutamia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista haastavia tekijöitä. Erityisesti oppijoiden yksilöllisten tarpeiden huomioiminen koettiin ajoittain riittämättömäksi. Neurokirjon piirteet, tunnistamattomat tuen tarpeet sekä suomea toisena kielenä opiskelevat oppijat vaativat opettajien mukaan lisää rakenteellista tukea, selkeitä käytäntöjä ja riittäviä resursseja.

S2-opetuksen ja kielitaidon arvioinnin käytännöt arvioitiin osin puutteellisiksi ja epäyhtenäisiksi. Lisäksi tulkkipalvelujen saatavuus ja monikielisen viestinnän vähäisyys nousivat esiin huoltajayhteistyötä ja oppijoiden osallisuutta heikentävinä tekijöinä.

Vuorovaikutukseen liittyvinä haasteina tuotiin esiin oppijoiden epäasiallinen ja loukkaava kielenkäyttö ja rasistinen puhe. Esiin nousivat myös sukupuolittuneet oletukset opetuksessa ja arvioinnissa. Opettajat nostivat esiin huolen siitä, että osa kiusaamisesta ja syrjivästä puheesta tapahtuu epävirallisissa tilanteissa tai sosiaalisessa mediassa aikuisilta piilossa. Lisäksi arviointiin, palkitsemiseen ja käyttäytymisen ohjaamiseen liittyvien käytäntöjen koettiin osin vaihtelevan opettajien välillä.

Osallisuuden osalta kehittämiskohteeksi tunnistettiin erityisesti vuosiluokkien 1–4 oppilaiden vaikuttamismahdollisuuksien vähäisyys. Myös esteettömyyden yksityiskohdat, kuten pukutilojen yksityisyys ja erilaisten aisti- ja hahmotuspiirteiden huomioiminen, vaativat edelleen kehittämistä.

2.4 Arvio aiemmista toimenpiteistä

Koulukeskuksessa on jo käytössä useita yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintamalleja, kuten KiVa Koulu -toimintamalli, opiskeluhuollon tukirakenteet sekä turvallisen tilan periaatteet. Näiden toimenpiteiden arvioidaan olevan sisällöllisesti oikeansuuntaisia, mutta niiden vaikuttavuutta on tarpeen vahvistaa yhtenäistämällä käytäntöjä, lisäämällä henkilöstön osaamista sekä tekemällä toimintamallit näkyvämmiksi koko kouluyhteisölle.

Kartoituksen tulokset osoittavat, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö edellyttää suunnitelmallista, pitkäjänteistä ja koko kouluyhteisöä osallistavaa kehittämistä, jossa ehkäisevä työ, arjen käytännöt ja selkeät rakenteet tukevat toisiaan.

3 Tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

Savitaipaleen koulukeskuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön tavoitteet on määritelty perusteellisesti edellä kuvatun kartoituksen pohjalta. Tavoitteiden asettamisessa on huomioitu oppijoiden, huoltajien ja henkilöstön näkemykset sekä kouluyhteisön arjessa tunnistetut vahvuudet ja kehittämistarpeet. Lähtökohtana on, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät ole irrallisia teemoja, vaan ne toteutuvat kaikessa koulun toiminnassa, opetuksessa, vuorovaikutuksessa ja päätöksenteossa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että jokainen perusopetuksen oppilas ja lukion opiskelija kokee koulukeskuksen turvallisena, oikeudenmukaisena ja hyväksyvänä ympäristönä riippumatta esimerkiksi sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä tai -ilmaisusta, kielestä, kulttuuritaustasta, terveydentilasta, vammaisuudesta, neurokirjon piirteistä, perhetaustasta, vakaumuksesta tai muista henkilökohtaisista ominaisuuksista. Yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää paitsi tasapuolista kohtelua myös oppijoiden yksilöllisten tarpeiden huomioon ottamista.

Kartoitusten perusteella Savitaipaleen koulukeskuksessa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden perusrakenteet ovat pääosin kunnossa, mutta työ edellyttää pitkäjänteistä kehittämistä erityisesti kiusaamisen ehkäisyssä, vuorovaikutuskulttuurissa, oppijoiden osallisuudessa sekä kieli- ja kulttuuritietoisuudessa. Tavoitteiden avulla pyritään vahvistamaan ennaltaehkäisevää työtä, selkeyttämään toimintamalleja ja varmistamaan, että kaikki kouluyhteisön jäsenet tietävät, miten yhdenvertaisuutta edistetään käytännössä.

Kehittämistyön painopisteet kohdentuvat erityisesti seuraaviin kokonaisuuksiin: kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän ehkäisyyn, turvallisen ja hyväksyvän kouluilmapiirin vahvistamiseen, oppijoiden yksilöllisten tarpeiden ja moninaisuuden huomioimiseen, sukupuolitietoisuuteen ja yhdenvertaiseen pedagogiikkaan sekä oppijoiden ja huoltajien osallisuuden lisäämiseen. Näitä tavoitteita toteutetaan konkreettisilla toimenpiteillä, jotka on koottu alla olevaan toimenpidetaulukkaan.

3.1 Kartoitusten pohjalta määritellyt konkreettiset kehittämistoimenpiteet

Koulukeskuksessa toteutetuissa kartoituksissa esiin nousseet konkreettiset kehittämistoimenpiteet muodostavat keskeisen perustan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön käytännön toteuttamiselle. Toimenpiteet pohjautuvat oppijoiden, huoltajien ja henkilöstön esiin tuomiin kokemuksiin ja havaintoihin sekä niiden pohjalta tehtyihin yhteisiin johtopäätöksiin. Oppilas-, opiskelija- ja huoltajakyselyt ovat tuoneet näkyviin koulun arkeen liittyviä kokemuksia

turvallisuudesta, osallisuudesta ja yhdenvertaisuudesta. Henkilöstön VESO-keskusteluissa koottu aineisto on tarkentanut ja konkretisoinut kehittämiskohteita suunnitelman laatimisvaiheessa, kun eri kartoituksissa kerättyjä aineistoja on tarkasteltu rinnakkain ja yhdistetty kokonaisuudeksi.

Toimenpiteiden tavoitteena on kehittää koulukeskuksen rakenteita ja arjen toimintatapoja siten, että oppijoiden osallisuus, yhdenvertaiset oppimismahdollisuudet sekä turvallinen ja kunnioittava kouluilmapiiri vahvistuvat koko kouluyhteisössä.

Keskeisenä kehittämiskohteena nähtiin erityisesti nuorempien oppilaiden osallisuuden lisääminen. Tämän vuoksi ehdotettiin, että myös vuosiluokille 1–4 perustetaan oma oppilaskunnan hallitus. Varhaisempi vaikuttamismahdollisuus tukee oppilaiden osallisuuden kokemusta, demokratiataitojen kehittymistä ja kuulluksi tulemistä jo alakouluiässä.

Kieli- ja kulttuuritietoisuuden vahvistaminen nousi opettajien keskusteluissa selkeästi esiin. Systemaattisen suomi toisena kielenä (S2) -opetuksen kehittäminen myös alakouluun sekä oppilaiden kielitaidon systemaattinen arviointi nähtiin välttämättöminä toimina, jotta vieras-kielisten ja monikielisten oppilaiden oppimisedellytykset voidaan turvata yhdenvertaisesti. Erityisesti korostui tarve selkeille ja yhtenäisille käytännöille heti koulupolun alkuvaiheessa.

Huoltajayhteistyön yhdenvertaisuuden parantamiseksi opettajat nostivat esiin tarpeen selkeälle ja koko koulukeskusta koskevalle tulkkipalvelukäytännölle. Tulkkipalveluiden saatavuuden ja käytön yhtenäistäminen vahvistaa huoltajien mahdollisuuksia osallistua lastensa koulunkäyntiin ja yhteistyöhön koulun kanssa riippumatta kielitaustasta.

Opetuksen ja arvioinnin yhdenvertaisuuden osalta opettajat painottivat tarvetta tarkastella arviointikäytäntöjä sukupuolisensitiivisesti ja yhdenvertaisuusnäkökulmasta. Tarkoituksena on tunnistaa ja ehkäistä tiedostamattomia oletuksia, jotka voivat vaikuttaa oppijoiden kohteluun, arviointiin tai palautteen antamiseen.

Oppimisympäristön osalta opettajat korostivat kielitietoisien ja visuaalisesti tuetun oppimisympäristön kehittämistä sekä henkilöstön osaamisen vahvistamista koulutusten avulla. Lisäksi käyttäytymisen ohjaamiseen ja kiusaamiseen puuttumiseen liittyvien toimintamallien yhtenäistäminen nähtiin tärkeänä koko koulukeskuksen tasolla, jotta oppijoille välittyy johdonmukainen ja turvallinen aikuisten linja.

Fyysiseen ja sosiaaliseen turvallisuuteen liittyen opettajat toivat esiin tarpeen lisätä yksityisyyttä esimerkiksi pukutiloihin sekä kiinnittää huomiota esteettömyyden yksityiskohtiin. Lisäksi rasisminvastaisen työotteen vahvistaminen sekä epäasialliseen ja syrjivään

kielenkäyttöön johdonmukaisesti puuttuminen nähtiin koko kouluyhteisön yhteisenä ja jatkuvana tehtävänä.

Toimenpiteet, vastuutahot ja aikataulut on koottu alla olevaan toimenpidetaulukkoon. Toimenpidetaulukko kokoaa yhteen keskeisimmät kehittämiskohteet, niihin liittyvät konkreettiset toimenpiteet, vastuutahot sekä aikataulut. Taulukkoa tarkastellaan säännöllisesti osana koulukeskuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön seuranta, ja sitä täydennetään tai päivitetään tarvittaessa vastaamaan kouluyhteisön muuttuvia tarpeita ja kartoituksissa esiin nousevia havaintoja.

3.2 Toimenpidetaulukko (yhteiset kehittämiskohteet)

Alla oleva toimenpidetaulukko kokoaa keskeiset kehittämiskohteet, jotka nousivat toistuvasti esiin oppilaiden, opiskelijoiden ja huoltajien kyselyvastauksissa sekä henkilöstön VESO-keskusteluissa. Taulukkoon on nostettu sellaiset teemakokonaisuudet, jotka ovat yhteisiä kaikille vastaajaryhmille ja joiden kehittäminen on keskeistä koulukeskuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä.

Kehittämiskohde	Päätoimet	Konkreettiset toimet	Vastuutaho	Aikataulu
Kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy	- Käydään lukuvuosittain läpi kiusaamiseen puuttumisen toimintamalli. - Lisätään aikuisten näkyvää läsnäoloa välitunneilla, siirtymissä ja pukutilojen läheisyydessä.	- tiedotus lukuvuoden alussa (veso) - välituntivalvojille liivit päälle - toimintamalli poissaolojen aikaisiin valvontoihin (sijaisen sopiminen) - ohjaajien hyödyntäminen siirtymissä (naulakot) - palautepostilaatikko opettajainhuonekäytävällä käytöön → ohjeet oppilaille ja opiskelijoille lukuvuoden alussa	rehtorit, koko henkilökunta	jatkuva, arviointi lukuvuosittain

Turvallinen kouluilmapiiri	• Käydään turvallisen tilan periaatteet läpi oppilaiden kanssa lukuvuoden alussa. • Varmistetaan, että oppilaat tietävät, kenelle voivat kertoa huolistaan. • Käsitellään turvallisuutta luokanohjaus- ja ryhmänohjaustunneilla.	• turvallisen tilan periaatteet koulun aloituspäivänä luokanopettajan, luokanvalvojan tai ryhmänohjaajan tunneilla → kuraattorin ohjeet käsittelyyn • luokanopettajien, luokanvalvojen ja ryhmänohjaajien tunnit koulun alkaessa → turvakävely ja sisälle suojautuminen, aikaraja tietoon ja kuittaus opettajainhuoneen listaan	luokanopettajat, luokanvalvojat ja ryhmänohjaajat, kuraattori	vuositainen, ensimmäisenä koulupäivänä ja turvallisuustemat elo-kuun aikana
Oppijoiden osallisuus	• Ylläpidetään oppilas- ja opiskelijakuntatoimintaa. • Järjestetään oppilas- ja opiskelijakuntien ja koulun johdon yhteisiä tapaamisia. • Kerätään oppilas- ja opiskelijapalautetta arjen käytännöistä ja koulun ilmapiiristä.	• osallisuutta lisäävät oppitunnit luokille: viedään yhteisiä asioita oppilaskuntaan ja oppilaskunnasta tuodaan yhteisiä asioita luokille käsiteltäväksi • 1.–4. luokat toimivat opettajajohtoisesti → opettaja toimii tiedon välittäjänä	rehtorit, oppilas- ja opiskelijakuntakunnat ohjaavine opettajineen ja luokanopettajat, luokanvalvojat sekä ryhmänohjaajat	2026–2027
Kielitietoinen ja kulttuurisesti sensitiivinen koulu	• Luodaan yhteiset käytännöt S2-oppijoiden opiskeluun ja arviointitilanteisiin. • Huomioidaan kielellinen ja kulttuurinen moninaisuus opetussisälöissä. • Yhtenäistetään tulkkipalveluiden käyttöä koskevat ohjeet.	• S2-opetuksen kehittäminen • opetuskielen tukiopetuksen lisääminen • opettajille ohjeistus tulkkipalveluista ja niiden käytön periaatteista	rehtorit, S2-opettajat, opettajat	2026–2027
Yhdenvertainen vuorovaikutus ja kohtaaminen	• Käsitellään arjen vuorovaikutustilanteita henkilö- ja ryhmäkokouksissa. → Puututaan johdonmukaisesti epäasialliseen ja syrjivään kielenkäyttöön.	• asiaton kielenkäyttö -merkintä Wilmaan → huoltajien tiedottaminen • yhteiset ja johdonmukaiset käytännöt kielenkäyttöön puuttumiseksi → huoltajien tiedottaminen	rehtori, koko henkilökunta	2026–2028

Huoltajayhteistyö ja viestintä	- Selkeytetään Wilma-viestinnän periaatteita (mitä, milloin ja kenelle viestitään). - Huolehditaan huoltajien kuulemismahdollisuuksista. - Huomioidaan monikieliset perheet paremmin.	- Wilmaan ajastettu viestin lähetys käyttöön - lukukauden alussa huoltajille tietoa heidän mahdollisuuksistaan osallistua ja tulla kuulluksi lukukauden aikana - viestintää muillakin kielillä kuin suomeksi	rehtorit, opettajat	elokuun alku, 2026–2027
Fyysinen ja psyykkinen esteettömyys	- Lisätään tarvittaessa pukutilojen yksityisyyttä (verhot, sermit). - Tiedostetaan aistiherkkyydet ja työrauha oppimisessa.	Tekninen lautakunta selvittää kesällä 2026 näköesteiden laittamista liikuntatalon suihkutiloihin.	johto, tekninen toimi, opetushenkilöstö	2026–2028

4 Suunnitelman hyväksyminen ja seuranta

Suunnitelma käsitellään henkilöstökokouksessa sekä opiskeluhuoltoryhmässä ja viedään tiedoksi sivistys- ja hyvinvointilautakuntaan toukokuussa/kesäkuussa 2026. Suunnitelmasta tiedotetaan oppilaille, opiskelijoille, huoltajille ja henkilöstölle lukuvuoden alussa.

Toteutumista arvioidaan lukuvuosittain oppilas- ja opiskelijakunnan sekä opiskeluhuoltoryhmän käsittelyiden ja henkilöstön itsearvioinnin avulla. Lisäksi lukuvuosikyselyyn voidaan sisällyttää kysymyksiä tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta.

5 Suunnitelman voimassaoloaika

Tämä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on voimassa lukuvuodet 2026–2029. Suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti, ja sitä arvioidaan vuosittain osana koulun muuta toiminnan arviointia. Suunnitelma tarkistetaan viimeistään lukuvuonna 2027–2028 tai tarvittaessa aiemmin.

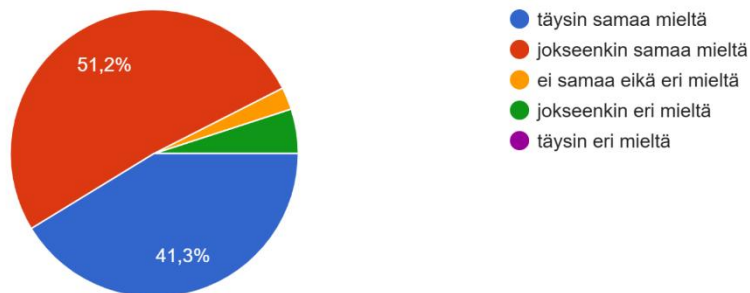
LIITE 1 Huoltajakysely

HUOLTAJAKYSELY/KEVÄT 2026

1. Yleinen kokemus koulusta

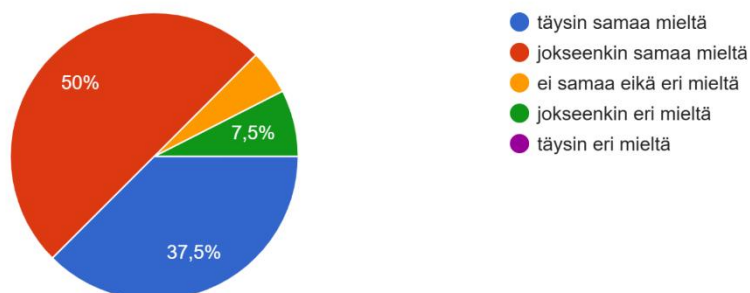
Koen, että lapseni koulu on turvallinen kaikille oppilaille.

80 vastausta



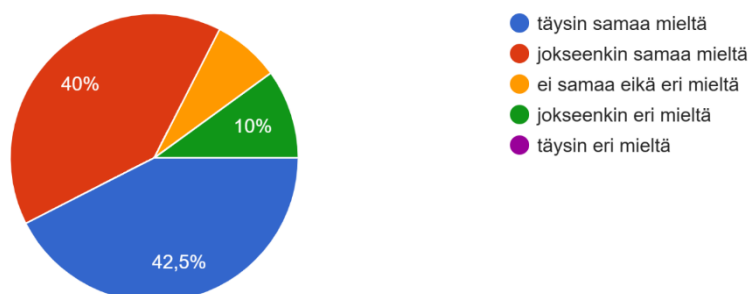
Koen, että koulussa kohdellaan oppilaita oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti.

80 vastausta



Koulun toimintakulttuuri on mielestäni yhdenvertainen (esim. erilaiset taustat, ominaisuudet ja tarpeet huomioidaan).

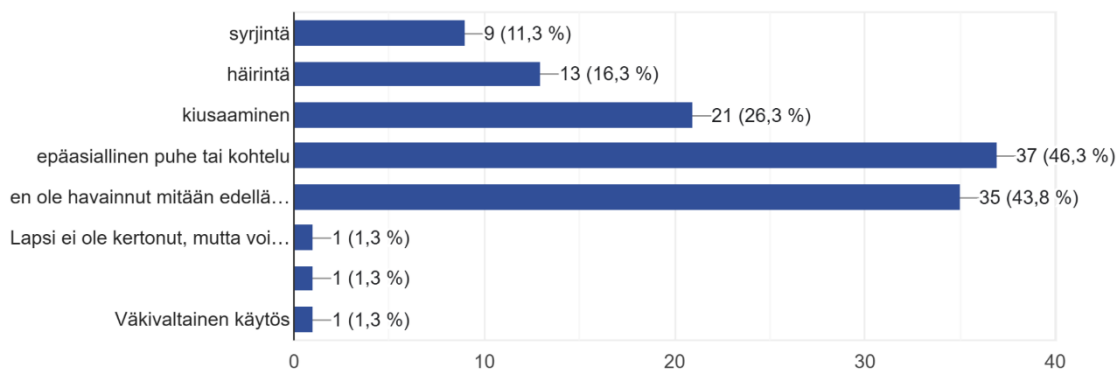
80 vastausta



2. Syrjintä, kiusaaminen ja epäasiallinen kohtelu

Onko lapsesi kertonut tai oletko havainnut koulussa: (valitse yksi tai useampi)

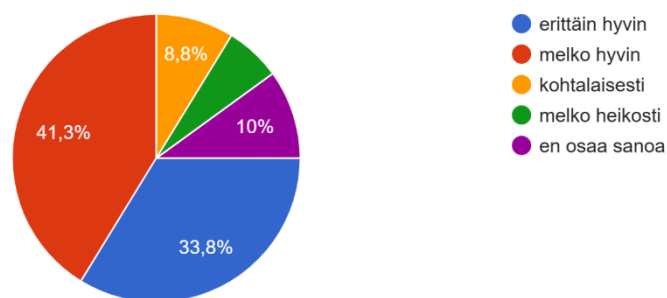
80 vastausta



3. Erilaisuuden huomioiminen koulussa

Mielestäni koulussa huomioidaan hyvin oppilaiden erilaisuus, kuten: (arvioi yleisesti) -kieli- ja kulttuuritausta -oppimisen ja tuen tarpeet -neurokirjon piirteet -sukupuolen moninaisuus -perhetaustat

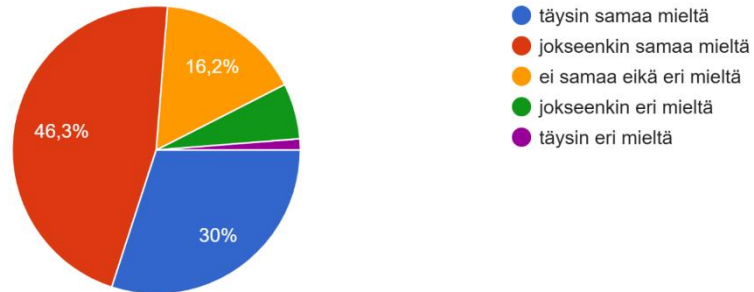
80 vastausta



4. Kodin ja koulun yhteistyö

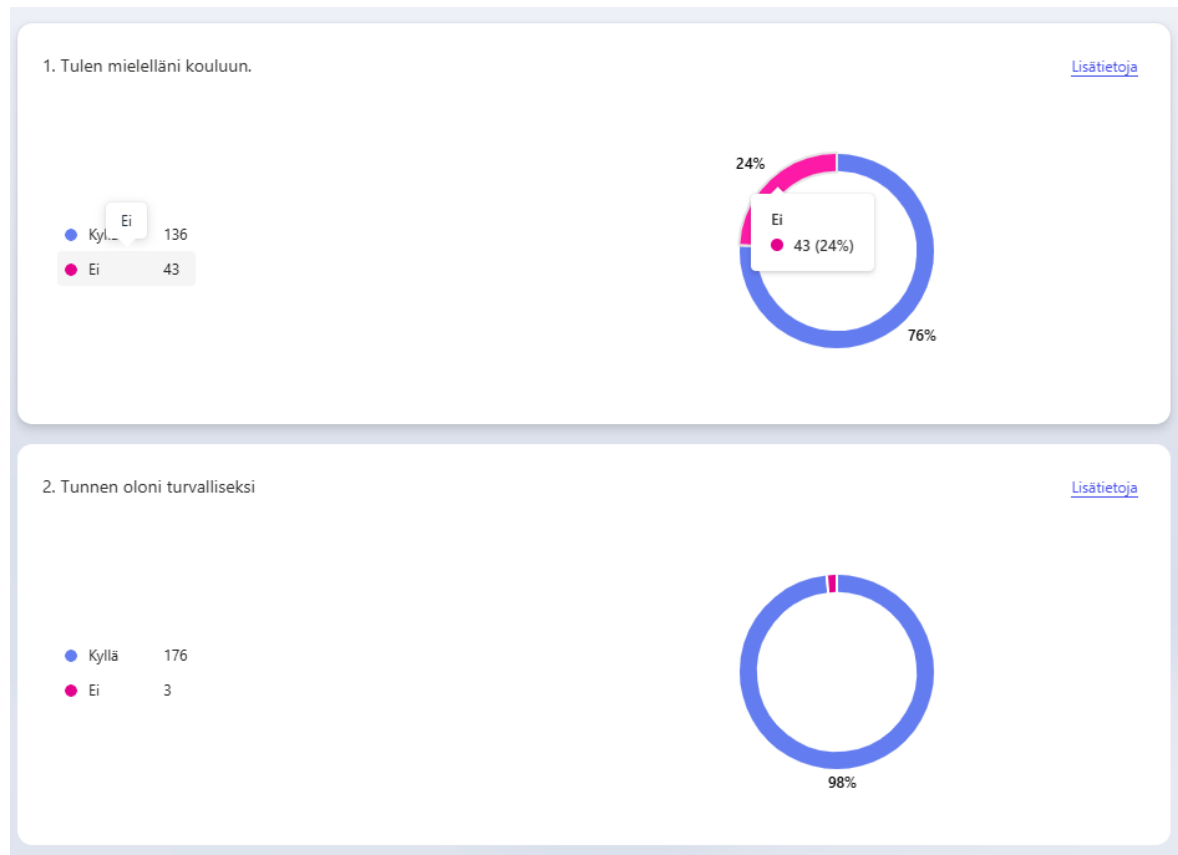
Koen, että huoltajien näkemyksiä kuullaan koulun kehittämisessä.

80 vastausta



LIITE 2 Oppilas- ja opiskelijajakysely

Kysely 5.-9.luokkien oppilaille sekä lukion opiskelijoille / kevät 2026



3. liittykö turvattomuus sukupuoliin, sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun, sukupuoli-identiteettien variaatioon, ikään, alkuperään, kansalaisuuteen, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, poliittiseen toimintaan, perheeseen tai perhesuhteeseen, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn? [Lisätietoja](#)

2
Vastaukset

Uusimmat vastaukset
...

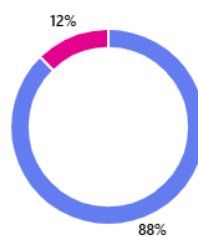
4. Jos turvattomuus liittyy johonkin edellisistä, mihin niistä? [Lisätietoja](#)

1
Vastaukset

Uusimmat vastaukset
...

5. Koulussa kukin oppilas saa olla sellainen kuin on riippumatta sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä, sukupuolen ilmaisusta, sukupuoli-identiteettien variaatiosta, iästä, alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, poliittisesta toiminnasta, perheestä tai perhesuhteesta, terveydentilasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. [Lisätietoja](#)

● Kyllä 157
● Ei 22



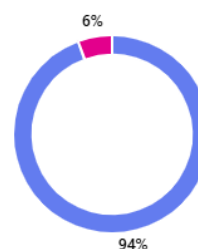
6. Voin ilmaista oman mielipiteeni. [Lisätietoja](#)

● Kyllä 168
● Ei 11



7. Minua kuunnellaan ja tulen kuulluksi riippumatta sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä, sukupuolen ilmaisusta, sukupuoli-identiteettien variaatiosta, iästä, alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, poliittisesta toiminnasta, perheestä tai perhesuhteesta, terveydentilasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. [Lisätietoja](#)

● Kyllä 169
● Ei 10



8. Saan tarvittaessa apua ja tukea.

[Lisätietoja](#)

● Kyllä 172
● Ei 7



9. Vakaumustani/katsomustani/uskontoani kunnioitetaan.

[Lisätietoja](#)

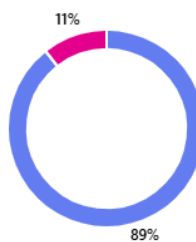
● Kyllä 173
● Ei 6



10. Vakaumukseni/katsomukseni/uskontoni otetaan ruokailussa huomioon.

[Lisätietoja](#)

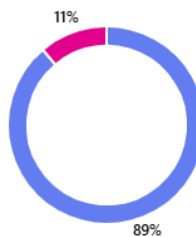
● Kyllä 160
● Ei 19



11. Kulttuurien moninaisuus huomioidaan koulussa.

[Lisätietoja](#)

● Kyllä 159
● Ei 20



12. Minut otetaan mukaan ryhmätehtäviin, leikkeihin ja peleihin.

[Lisätietoja](#)

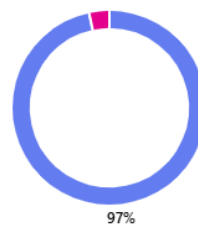
● Kyllä 167
● Ei 12



13. Oppilaanohjaajat ohjaavat minua kiinnostukseni ja taitojeni perusteella, ei esimerkiksi ulkonäköni tai nimeni perusteella.

[Lisätietoja](#)

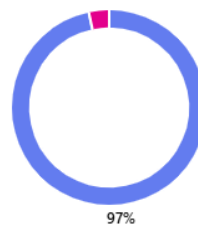
● Kyllä 173
● Ei 6



14. Oppilaita ohjataan esimerkiksi lukioon tai ammatilliseen koulutukseen taitojen, osaamisen ja kiinnostuksen perusteella, ei esimerkiksi ihonvärin tai nimen perusteella.

[Lisätietoja](#)

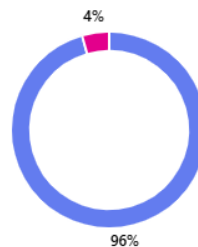
● Kyllä 173
● Ei 6



15. Osaamistani ja suorituksiani arvioidaan monipuolisesti ja yhdenvertaisesti riippumatta sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä, sukupuolen ilmaisusta, sukupuoli-piirteiden variaatiosta, iästä, alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, poliittisesta toiminnasta, perheestä tai perhesuhteesta, terveydentilasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

[Lisätietoja](#)

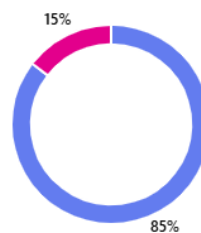
● Kyllä 171
● Ei 8



16. Oppimateriaaleissa on minulle samaistuttavaa sisältöä ja kuvastoa.

[Lisätietoja](#)

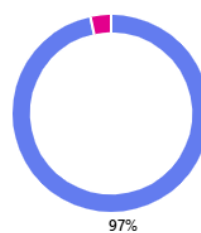
● Kyllä 153
● Ei 26



17. Oppimateriaaleissa on erinäköisiä ihmisiä.

[Lisätietoja](#)

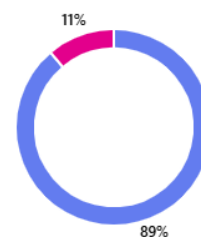
● Kyllä 173
● Ei 6



18. Koulussa ymmärretään sukupuoli- ja seksuaalivierokasvatuksen variaatioita ja että sukupuoli-identiteettejä on enemmän kuin kaksi.

[Lisätietoja](#)

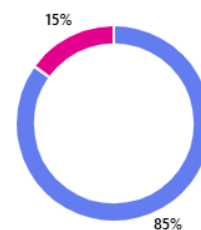
● Kyllä 159
● Ei 20



19. Koulu toteuttaa seksuaalikasvatusta avoimesti ja kunnioittavasti.

[Lisätietoja](#)

● Kyllä 152
● Ei 27



20. Pääsen kulkemaan niihin tiloihin, joihin minulla on lupa ja tarve mennä.

[Lisätietoja](#)

● Kyllä 174
● Ei 5



21. Toimintaa mukautetaan ja opintovierailut sekä retkikohteet valitaan niin, että kaikki voivat osallistua.

[Lisätietoja](#)

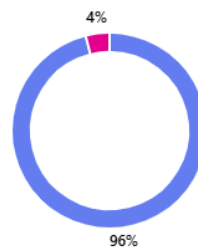
● Kyllä 170
● Ei 9



22. Koulun viestit ja tiedotteet ovat minulle ymmärrettäviä.

[Lisätietoja](#)

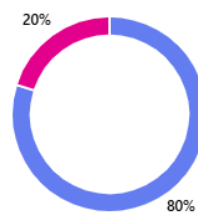
● Kyllä 172
● Ei 7



23. Tiedän, miten vaikuttaa koulun yhteisiin asioihin.

[Lisätietoja](#)

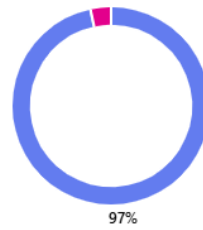
● Kyllä 143
● Ei 36



24. Halutessaan kaikki voivat vaikuttaa koulun yhteisiin asioihin, eikä vaikuttamiselle ole esteenä esimerkiksi sukupuoli, sukupuoli-id entiteetti, sukupuolen ilmaisu, sukupuoli- ja seksuaalivierokäytännöt, ikä, alkuperä tai ihonväri, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, perhe tai perhesuhde, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy.

[Lisätietoja](#)

● Kyllä 173
● Ei 6



25. Jos kaikki eivät voi vaikuttaa, mikä syrjäintäperuste on koulussa esteenä vaikuttamiselle?

[Lisätietoja](#)

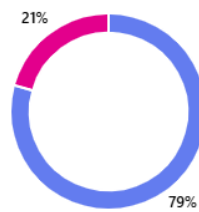
4
Vastaukset

Uusimmat vastaukset
...

26. Oppilaat osallistuvat koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tekoon.

[Lisätietoja](#)

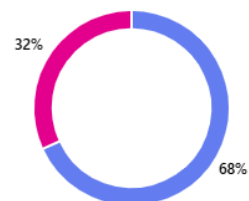
● Kyllä 142
● Ei 37



27. Oppilaiden huoltajat osallistuvat koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tekoon.

[Lisätietoja](#)

● Kyllä 122
● Ei 57

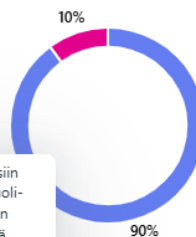


28. Koulun juhlissa ja muissa tilaisuuksissa on huomioitu tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti oppilaiden moninaisuus.

[Lisätietoja](#)

● Kyllä 161
● Ei 18

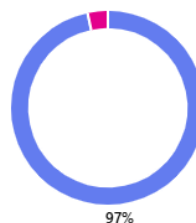
Kaikki pääsevät osallistumaan koulun juhliin ja tilaisuuksiin sekä niiden ohjelmiin riippumatta sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä, sukupuolen ilmaisusta, sukupuoli-identiteettien variaatiosta, iästä, alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, poliittisesta toiminnasta, perheestä tai perhesuhteesta, terveydentilasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.



29. Kaikki pääsevät osallistumaan koulun juhliin ja tilaisuuksiin sekä niiden ohjelmiin riippumatta sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä, sukupuolen ilmaisusta, sukupuoli-identiteettien variaatiosta, iästä, alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, poliittisesta toiminnasta, perheestä tai perhesuhteesta, terveydentilasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

[Lisätietoja](#)

● Kyllä 173
● Ei 6



30. Jos kaikki eivät pääse osallistumaan, mikä syrjäintäperuste on esteenä osallistumiselle?

[Lisätietoja](#)

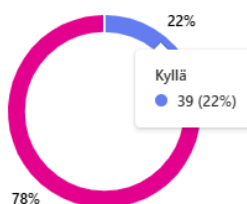
6
Vastaukset

Uusimmat vastaukset
...

31. Olen kohdannut tai havainnut koulussa kiusaamista, väkivaltaa ja/tai häirintää, joka liittyy sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun, sukupuoli-identiteettien variaatioon, ikään, alkuperään, kansalaisuuteen, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, poliittiseen toimintaan, perheeseen tai perhesuhteeseen, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn? Tällaista voi olla esimerkiksi homottelu, rasistiset sanat, vammaiseksi haukkuminen tai muu syrjäintäperusteeseen liittyvä kiusaaminen.

[Lisätietoja](#)

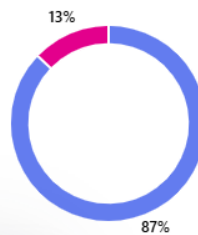
● Kyllä 39
● Ei 140



34. Koulussa puututaan kiusaamiseen ja häirintään.

[Lisätietoja](#)

● Kyllä 156
● Ei 23

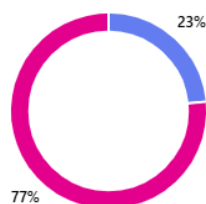


Oletko koulussa kuluneen vuoden aikana kokenut tai havainnut seksuaalisesti loukkaavaa puhetta, epäasiallisia viestejä tai puheluja

35. Oletko koulussa kuluneen vuoden aikana kokenut tai havainnut seksuaalisesti loukkaavaa puhetta, epäasiallisia viestejä tai puheluja

[Lisätietoja](#)

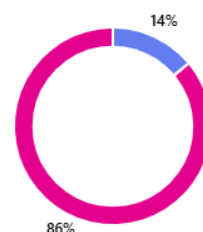
● Kyllä 42
● Ei 137



36. Oletko koulussa kuluneen vuoden aikana kokenut tai havainnut sosiaalisessa mediassa kuvia tai julkaisuja, jotka koit loukkaaviksi tai ahdistaviksi

[Lisätietoja](#)

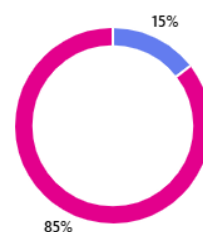
● Kyllä 25
● Ei 154



37. Oletko koulussa kuluneen vuoden aikana kokenut tai havainnut lähentelyä tai fyysistä koskettelua, jonka koit epämiellyttäväksi tai ahdistavaksi

[Lisätietoja](#)

● Kyllä 26
● Ei 153



38. Oletko koulussa kuluneen vuoden aikana kokenut tai havainnut seksuaalisia ehdotuksia tavalla, jotka koit ahdistavina tai epämiellyttävinä?

[Lisätietoja](#)

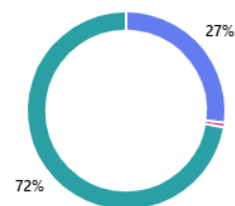
- Kyllä 14
- Ei 165



39. Jos vastasit johonkin edellisistä kysymyksistä myöntävästi

[Lisätietoja](#)

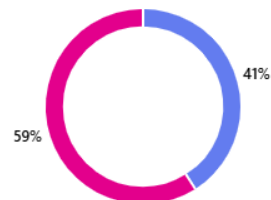
- häirintään/kiusaamiseen syylistynyt oli toinen oppilas 38
- häirintään/kiusaamiseen syylistynyt kuului koulun henkilökuntaan 1
- En huomannut häirintää 102



40. kerroitko tapahtuneesta koulun henkilökunnalle

[Lisätietoja](#)

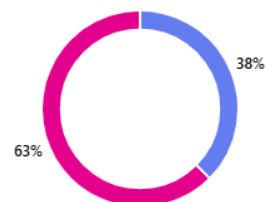
- Kyllä 16
- Ei 23



41. jatkuuko häirintä/kiusaaminen edelleen?

[Lisätietoja](#)

- Kyllä 6
- Ei 10



42. Liittyikö häirintä/kiusaaminen:

[Lisätietoja](#)

- alkuperään, kansalaisuuteen, kieleen tai ihonväriin 10
- sukupuoleen 9
- terveydentilaan tai vammaisuuteen 10
- seksuaaliseen suuntautumiseen 10
- sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun 5
- uskontoon tai vakaumukseen 2
- mielipiteeseen 18
- perheeseen tai perhesuhteisiin? 2

